

Dosarul nr. 2r-396/20

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central, judecător A. Roșca
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți, judecători A. Garbuz, A. Ciobanu, Iu. Grosu

DECIZIE

07 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Liubov Gaidamașciuc,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Liubov Gaidamașciuc către ÎI „Lix-Gaidamașciuc” cu privire la încasarea datoriei și;
la acțiunea reconvențională a ÎI „Lix-Gaidamașciuc” către Liubov Gaidamașciuc cu privire la declararea nulității contractelor de împrumut,
împotriva încheierii din 19 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituit apelul declarat de Liubov Gaidamașciuc împotriva hotărârii din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 21.01.2019, Liubov Gaidamașciuc a depus cerere de chemare în judecată către ÎI „Lix-Gaidamașciuc” privind încasarea datoriei.

La 14.03.2019, ÎI „Lix-Gaidamașciuc” a depus acțiune reconvențională către Liubov Gaidamașciuc cu privire la declararea nulității contractelor de împrumut.

Prin hotărârea din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Gaidamașciuc Liubov către ÎI „Lix-Gaidamașciuc” privind încasarea datoriei, ca fiind neîntemeiată.

S-a admis cererea reconvențională înaintată de ÎI „Lix-Gaidamașciuc” către Gaidamașciuc Liubov privind declararea nulității contractelor de împrumut. S-au declarat nule contractele de împrumut nr.1 din 29.07.2014, nr.2 din 10.12.2014, nr.4 din 19.02.2015 și nr.5 din 10.06.2016, încheiate între Gaidamașciuc Liubov și ÎI „Lix-Gaidamașciuc”. S-a încasat de la Gaidamașciuc Liubov în beneficiul ÎI „Lix-Gaidamașciuc” cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 8 256 de lei și cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 10 000 de lei.

La 02.03.2020, Liubov Gaidamașciuc a contestat hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin încheierea din 20 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs apelului declarat de Gaidamașciuc Liubov, i-a fost comunicat apelantei despre necesitatea

prezentării la Curtea de Apel Bălți a cererii de apel în care să fie indicată esența și temeiurile apelului, argumentul ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, și să prezinte bonul de plată a taxei de stat în mărime de 6198,75 de lei, stabilindu-i un termen până la 15 iunie 2020, orele 16.00. Totodată, i s-a comunicat apelantei că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 19 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, cererea de apel depusă de către Liubov Gaidamașciuc a fost restituită în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă.

La 14 iulie 2020, Liubov Gaidamașciuc a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 19 iunie 2020.

În motivarea recursului a indicat că încheierile instanței de apel din 20 mai 2020 și din 19 iunie 2020 nu i-au fost aduse la cunoștință.

Despre existența încheierilor a aflat abia la 03.07.2020, interesându-se despre soarta dosarului la cancelaria Curții de Apel Bălți.

De asemenea, sub nicio formă de către instanța de fond nu i-a fost remisă copia hotărârii motivate și redactate din 28.02.2020. Astfel, a fost în imposibilitate obiectivă de a se prezenta la Judecătoria Bălți în vederea solicitării hotărârii motivate din cauza că de câteva, ori s-a aflat în regim de autoizolare în legătură cu starea epidemiologică cauzată de COVID-19, iar cu hotărârea motivată a primei instanțe a făcut cunoștință abia la 03.07.2020, când a solicitat instanței de fond eliberarea copieii de pe hotărârea din 28.02.2020. Prin urmare, a fost în imposibilitate obiectivă de a se conforma încheierii Curții de Apel Bălți din 20.05.2020 privind lichidarea neajunsurilor cererii de apel și în special a prezentării apelului motivat.

Astfel, a solicitat admiterea recursului și casarea încheierii instanței de apel.

Verificând prin prisma art. 425 Cod de procedură civilă, instanța de recurs constată că recursul declarat împotriva încheierii instanței de apel din 19 iunie 2020, este depus în termen, or, încheierea enunțată a fost expediată spre cunoștință la 22.06.2020 (f. d. 146), iar date despre recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsesc.

Examinând materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Liubov Gaidamașciuc este neîntemeiat urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Conform art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în

termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

După cum atestă materialele cauzei, prin încheierea din 20 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Liubov Gaidașciuc împotriva hotărârii din 28 februarie 2020 a Judecătoria Bălți, sediul Central, dat fiind faptul că apelul a fost declarat fără indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și nu a fost prezentată dovada de achitare a taxei de stat la depunerea apelului.

Ulterior, prin încheierea din 19 iunie 2020, instanța de apel a restituit cererea de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, din considerentul că apelanta nu a înlăturat neajunsurile la depunerea cererii de apel.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin care s-a dispus restituirea cererii de apel a lui Liubov Gaidașciuc, pe motiv că ultima nu s-a conformat exigențelor legale, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată este adoptată în concordanță cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

Prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, stabilesc expres că instanța de apel v-a restitui printr-o încheiere cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă.

Prin urmare, Colegiul denotă că, la caz, instanța de apel corect a conchis că neajunsurile cererii de apel nu au fost înlăturate de către apelantă, în conformitate și în termenul indicat, prin încheierea din 20 mai 2020, de către instanța de apel, iar argumentele recursului, precum că încheierea enunțată nu i-a fost comunicată apelantei-recurente le consideră neîntemeiate și declarative. Or, după cum atestă materialele dosarului (f. d. 141), încheierea instanței de apel din 20 mai 2020, a fost comunicată reprezentantului acesteia – avocatul Sergiu Russu, prin intermediul poștei electronice, a cărei adresă a fost indicată pe mandatul ultimului - Seria MA nr. 1346796 din 30.09.2019 (f. d. 91).

În contextul dat, instanța de recurs reține că, în conformitate cu art. 100 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

Totodată, Colegiul reține că, în conformitate cu art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, sancțiunile

procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În cauza SRL Tudor-Comerț vs Moldova, Curtea Europeană a reiterat că articolul 6 §1 nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție. La fel, Curtea a constatat că, în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârilor instanțelor de fond, instanța de apel este în drept să limiteze dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde legislației în vigoare.

Astfel, în speță, Colegiul notează că, soluția instanței de apel de restituire a apelului declarat de Liubov Gaidamașciuc este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, or, după cum atestă materialele dosarului apelanta-recurentă nu a prezentat probe pertinente și concludente care să confirme cu certitudine că încheierea din 20 mai 2020 nu i-a fost comunicată în conformitate cu prevederile legale și, respectiv, a fost în imposibilitate să se conformeze indicațiilor instanței de apel din cauza unor circumstanțe ce nu-i pot fi imputate. De altfel, instanța europeană a relatat în practica sa constantă că, dreptul la o instanță nu este absolut, la caz, ținând cont de obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună-credință și în termen.

Având în vedere cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Liubov Gaidamașciuc.

Se menține încheierea din 19 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Liubov Gaidamașciuc către ÎI „Lix-Gaidamașciuc” cu privire la încasarea datoriei și la acțiunea reconvențională a ÎI „Lix-Gaidamașciuc” către Liubov Gaidamașciuc cu privire la declararea nulității contractelor de împrumut.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru